

Motion till riksdagen 2017/18:4060

av **Julia Kronlid m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2017/18:150 Ändrade regler om retroaktivitet avseende efterlevandestöd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om retroaktiviteten i fråga om efterlevandestödet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Socialförsäkringen är en grundläggande funktion i vår välfärd som har byggts upp av generationer av hårt arbetande och skattebetalande svenskar som har ingått i samhällskontraktet om att få hjälp eller hjälpa sina nationella medmänniskor.

I takt med 2000-talets stora flyktingströmmar så har systemets hållbarhet satts på prov. Den kraftiga immigrationen till Sverige har ökat användandet av de bosättningsbaserade socialförsäkringarna, där efterlevandestödet ingår. Det retroaktiva efterlevandestödet och den stora utbetalningen som går till nyanlända med uppehållstillstånd är ett typexempel på bidrag som kan erhållas trots att föräldrarna aldrig har varit folkbokförda i Sverige. Sverigedemokraterna välkomnar att regeringen sänker den retroaktiva tiden från två år till sex månader men vi vill gå längre och sänka retroaktiviteten till en månad, vilket även Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan föreslår för att harmonisera efterlevandestödet med underhållsstödet. Av Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens åiterrapportering framgår att en för stor skillnad mellan stöden kan utgöra ett incitament för den sökande att ansöka om den förmån som innebär högst ersättning, vilket kan leda till att fel uppgifter lämnas. Detta skulle bara gälla de fall där ansökan om efterlevandestöd krävs. Barn med föräldrar bokförda i Sverige skulle inte påverkas då dessa får stödet registrerat automatiskt genom ett samspel mellan myndigheter.

För Sverigedemokraterna är det tydligt att det svenska välfärdsnätet enbart kan bestå långsiktigt om utbetalning av bosättningsbaserade förmåner villkoras med medborgarskap i Sverige, alternativt inom ett EU/EES-land, och i vissa fall genom

förvärvsarbete. När det gäller just efterlevandestöd är systemet i dag rättsosäkert samtidigt som det blir ohållbart att personer som kommit till Sverige kan ansöka om efterlevandestöd för föräldrar som aldrig varit bosatta i Sverige utan något krav på intyg att föräldrarna faktiskt har avlidit eller försvunnit. Före 2014 begärde i alla fall myndigheten in utredning om släktskap och dödsfallsintyg men det är något som har tagits bort. Vi menar att regeringen bör tillsätta en utredning för att reformera efterlevandestödet så att det blir rättssäkert och hållbart. Vi anser att efterlevandestöd i första hand bör kopplas till barn som är bosatta i Sverige som innehar medborgarskap i Sverige alternativt i annat EU/EES-land samt att den förälder som efterlevandestöd kopplas till ska inneha svenskt medborgarskap alternativt EU/EES-medborgarskap eller vara folkbordförd i Sverige vid dödsfallet eller försvinnandet. Vid medvetet uppgivande av felaktiga uppgifter bör personen i fråga bli återbetalningsskyldig.

I första hand menar vi att stödet ska kopplas till medborgarskap enligt ovan men i andra hand menar vi att de krav på underlag som fanns tidigare före 2014 med släktskapsutredning och dödsfallsintyg åtminstone ska återinföras, oavsett om regeringen väljer att koppla efterlevandestödet till medborgarskap i EU/EES eller inte.

Enligt propositionen har efterlevandestöd till syfte att tillförsäkra ett barn en viss lägsta nivå i händelse av en förälders död, dvs. att garantera en lägsta rimlig levnadsstandard. Samtidigt framgår i propositionen att barn som berörs av efterlevandestöd där det krävs ansökan ofta redan har fått sin omsorg och försörjning ordnad via socialtjänsten, och efterlevandestödet har därför inte varit nödvändigt för att tillgodose deras grundläggande försörjning. Därmed menar vi att det syfte som finns med efterlevandestöd går att uppnå med andra typer av stöd till personer som förlorat sina föräldrar i andra länder än just efterlevandestöd.

Julia Kronlid (SD)

Paula Bieler (SD)

Linus Bylund (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Heidi Karlsson (SD)